

Bryssel den 26.6.2014
COM(2014) 386 final

2014/0197 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

EU:s politik gentemot länderna på västra Balkan definieras i den stabiliserings- och associeringsprocess som inleddes av kommissionen i maj 1999. Vid sitt möte i Lissabon den 23–24 mars 2000 beslutade Europeiska rådet att stabiliserings- och associeringsavtalen med länderna på västra Balkan bör föregås av en asymmetrisk handelsliberalisering. Asymmetrisk handelsliberalisering har föreskrivits genom rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till stabiliserings- och associeringsprocessen. Förordning (EG) nr 1215/2009 gäller till och med den 31 december 2015.

Sedan stabiliserings- och associeringsprocessen inleddes har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts mellan unionen och de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo.¹ Bosnien och Hercegovina erkändes som en potentiell kandidat för EU-medlemskap 2003 och undertecknade ett stabiliserings- och associeringsavtal 2008 där de samtyckte till EU:s villkor för medlemskap. Sedan dess tillämpas ett interimsavtal om handel och handelsrelaterade frågor med Bosnien och Hercegovina, i avvaktan på slutförandet av ratificeringsprocessen för stabiliserings- och associeringsavtalet.

Med beaktande av skillnader i tillämpningsområdet för tullliberalisering i enlighet med avtalssystemen som har utarbetats mellan unionen och dem som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen, och de förmåner som beviljas enligt förordning (EG) nr 1215/2009, föreslås att giltighetstiden för förordning (EG) nr 1215/2009 förlängs till och med den 31 december 2020 för att mottagarna av de särskilda handelsåtgärderna och EU ska få tillräckligt med tid för att, vid behov, anpassa de beviljade förmånerna enligt förordning (EG) nr 1215/2009 till dem som föreskrivs inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalen. Efter utvidgningen av Europeiska unionen den 1 juli 2013, har Bosnien och Hercegovina ännu inte accepterat att anpassa handelsmedgivanden som beviljas enligt interimsavtalet till den traditionella handeln mellan Kroatien och Bosnien och Hercegovina inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta). Om Bosnien och Hercegovina och Europeiska unionen inte når en överenskommelse om anpassning av handelsmedgivanden, bör förmåner som beviljats Bosnien och Hercegovina enligt förordning (EG) nr 1215/2009 dras in från och med den 1 januari 2016. När Bosnien och Hercegovina och Europeiska unionen har undertecknat och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av handelsmedgivandena i interimsavtalet, ska dessa förmåner återinföras.

I artikel 21.1 i EU-fördraget föreskrivs att unionens åtgärder i internationella sammanhang ska utgå från de principer som har legat till grund för dess tillblivelse, utveckling och utvidgning och som den strävar efter att föra fram i resten av världen, såsom demokrati, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas allmängiltighet och odelbarhet och respekt för den mänskliga värdigheten. Unionen måste respektera och främja dessa principer också i sina yttre åtgärder, inbegripet den gemensamma handelspolitiken. I förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuds inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå allvarliga och systematiska överträdelse av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet, så att snabba åtgärder kan vidtas

¹ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

om allvarliga och systematiska överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess.

Slutligen ingår en teknisk anpassning av Montenegros tillgång till den extra övergripande kvoten för import av vin.

2. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Förslagets rättsliga grund är artikel 207.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. BUDGETKONSEKVENSER

Den föreslagna förordningen medför inga ytterligare kostnader som belastar EU:s budget. Under perioden 2015–2020 kommer det inte att uppstå någon ytterligare förlust av tullintäkter för produkter med ursprung i de nuvarande stödmottagarländerna. Hypotetiska inkomster som skulle ha kunnat uppkomma genom framtida export betraktas inte som en förlust av tullinkomst.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av rådets förordning (EG) nr 1215/2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess och uppskjutande av dess tillämpning med hänsyn till Bosnien och Hercegovina

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2, med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och av följande skäl:

- (1) I rådets förordning (EG) nr 1215/2009² föreskrivs en asymmetrisk handelsliberalisering mellan unionen och berörda länder och territorier på västra Balkan som ger dem särskilt och obegränsat tullfritt tillträde till EU:s marknad för i stort sett alla sina produkter till och med den 31 december 2015.
- (2) Förordning (EG) nr 1215/2009 erbjuder inte någon möjlighet att tillfälligt avbryta beviljandet av särskilda handelsåtgärder om stödmottagarna skulle begå allvarliga och systematiska överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstaten. Det är lämpligt att införa en sådan möjlighet så att snabba åtgärder kan vidtas om allvarliga och systematiska överträdelser av grundläggande principer om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen skulle begås i något av de länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess.
- (3) Med beaktande av skillnader i tillämpningsområdet för tullliberalisering i enlighet med avtalssystemen som har utarbetats mellan unionen och dem som deltar i stabiliserings- och associeringsprocessen och de förmåner som beviljas enligt förordning (EG) nr 1215/2009, föreslås att giltighetstiden för förordning (EG) nr 1215/2009 förlängs till och med den 31 december 2020 för att mottagarna av de särskilda handelsåtgärderna och EU ska få tillräckligt med tid för att, vid behov, anpassa de beviljade förmånerna enligt förordning (EG) nr 1215/2009 till vad som föreskrivs inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalen.
- (4) I förordning (EG) nr 1215/2009 föreskrivs en övergripande kvot för import till unionen av vin med KN-nummer 220421 93-220421 98 och 220429 93-220429 98. Denna kvot är tillgänglig för alla länder eller territorier på västra Balkan som förbrukat

² Rådets förordning (EG) nr 1215/2009 av den 30 november 2009 om införande av särskilda handelsåtgärder för länder och territorier som deltar i eller är knutna till Europeiska unionens stabiliserings- och associeringsprocess (EUT L 328, 15.12.2009, s. 1).

sin enskilda kvot för vin, såsom det fastställts i deras bilaterala stabiliserings- och associeringsavtal, med undantag för Montenegro. Protokollet om vin som avtalats med Montenegro innehåller en vinkvot endast för KN-nummer ex220410 och ex220421, som de inte kunnat fylla. Detta innebär att Montenegro inte får tillgång till en tullfri vinkvot för produkter som inte omfattas av dess stabiliserings- och associeringsavtal. För att se till att alla berörda länder och territorier på västra Balkan behandlas lika, är det lämpligt att föreskriva att Montenegro också får tillträde till övergripande vinkvoter för produkter med KN-nummer 220429, utan att behöva förbruka sin individuella kvot.

- (5) Sedan lanseringen av stabiliserings- och associeringsprocessen har stabiliserings- och associeringsavtal ingåtts med de berörda länderna på västra Balkan, med undantag av Bosnien och Hercegovina samt Kosovo³. I juni 2013 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar om ett stabiliserings- och associeringsavtal med Kosovo.
- (6) Bosnien och Hercegovina erkändes som ett potentiellt kandidatland för anslutning till unionen 2003 och den 16 juni 2008 undertecknade de ett stabiliserings- och associeringsavtal (nedan kallat *stabiliserings- och associeringsavtalet*), och samtyckte till villkoren för medlemskap i unionen. Sedan dess tillämpas ett interimsavtal om handel och handelsrelaterade frågor med Bosnien och Hercegovina⁴ (nedan kallat *interimsavtalet*), i avvaktan på slutförandet av ratificeringsprocessen för stabiliserings- och associeringsavtalet.
- (7) Bosnien och Hercegovina har ännu inte accepterat att anpassa handelsmedgivanden som beviljas enligt interimsavtalet för att ta hänsyn till den traditionella handeln mellan Kroatien och Bosnien och Hercegovina inom ramen för Centraleuropeiska frihandelsavtalet (Cefta). Om anpassningen av de handelsmedgivanden som anges i stabiliserings- och associeringsavtalet och i interimsavtalet ännu inte undertecknats och tillämpas provisoriskt av Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina när denna förordning antas, bör de förmåner som beviljats Bosnien och Hercegovina upphävas från och med den 1 januari 2016. När Bosnien och Hercegovina och Europeiska unionen har undertecknat och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av handelsmedgivandena i interimsavtalet, ska dessa tullförmåner återinföras.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1215/2009 ska ändras på följande sätt:

- 1) I artikel 2.1 ska följande led d läggas till:

”d) de länder och territorier som avses i artikel 1 ska avstå från att på ett allvarligt och systematiskt sätt kränka de mänskliga rättigheterna, däribland arbetstagarnas grundläggande rättigheter, grundläggande principer om demokrati och rättsstaten.”
- 2) I artikel 12 ska andra och tredje styckena ersättas med följande:

³ Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

⁴ Interimsavtal mellan Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Bosnien och Hercegovina, å andra sidan, om handel och handelsrelaterade frågor (EUT L 233, 30.8.2008, s. 6).

”Den ska tillämpas till och med den 31 december 2020.”

3) I bilaga I skall fotnot 5 ersättas med följande:

”(5) Vin med ursprung i Montenegro ska enbart omfattas av denna övergripande tullkvot, när det gäller produkter med KN-nummer 2204 21, om den individuella tullkvot som fastställs i protokollet om vin för Montenegro har förbrukats. Denna individuella tullkvot öppnas under löpnummer 09.1514.”

Artikel 2

Tillämpningen av förordning (EG) nr 1215/2009 i fråga om Bosnien och Hercegovina har upphävts med verkan från och med den 1 januari 2016.

Artikel 3

1. Utan hinder av artikel 2 ska tillämpningen av förordning (EG) nr 1215/2009 angående Bosnien och Hercegovina inte skjutas upp om Europeiska unionen och Bosnien och Hercegovina undertecknar och provisoriskt tillämpar ett avtal om anpassning av stabiliserings- och associeringsavtalet och interimsavtalet före den 1 januari 2016, för att ta hänsyn till Kroatiens anslutning till Europeiska unionen.
2. Om det avtal som avses i punkt 1 inte har undertecknats och tillämpas provisoriskt före den 1 januari 2016 ska förordning (EG) nr 1215/2009 tillämpas på nytt för Bosnien och Hercegovina från och med den dag då avtalet undertecknas och tillämpas provisoriskt.
3. Kommissionen ska offentliggöra ett meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning* så snart det avtal som avses i punkt 1 har undertecknats.

Artikel 4

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande